

لالونخا (مرکز داد و ستد قدیمی شهر والنسیا)

و دستگاه حکمیت آن

در شماره گذشته همین مجله یکی از قدیمترین دستگاههای قضائی جهان را مورد بحث قرار داد (دادگاه میاه شهر والنسیا در اسپانیا) اینک با اجازه خوانندگان محترم یکی دیگر از مؤسسات تاریخی همان شهر را که مخلوطی از ارکان بازرگانی و حکمیت میباشد شرح میدهد. این مؤسسه امروزه مرکز خرید و فروش مواد کشاورزی شهر والنسیا بود و لالونخا «La lonja» نامیده میشود (در باره جنبه‌های تاریخی و خصوصیات این شهر در مقاله‌ای شماره گذشته توضیحات داده است).

اصل کلمه‌ای لولانخا از کلمه‌ای «Loggia» زبان ایتالیائی است که به مکان اطلاق میشود. مطلقاً تاریخ شروع ساختمان را در سال ۱۴۸۲ میلادی و خاتمه آنرا سال ۱۴۹۸ میدانند. طرح عمومی بنا با طرحهای گوتیک «Gothique» بی ارتباط نیست ولی جزئیات تزئینات داخلی را بدوره رنسانس «Renaissance» نسبت میدهند. داخل قسمت اصلی بنا دارای هشت ستون زیرسقف و شانزده ستون دیواری است. هر یک از ستونها هفدهمتر ارتفاع دارد. در سالهای اخیر چلچراغهای بزرگی از سقف آویزان کرده‌اند. یکقسمت از بنا را سالونی تشکیل میدهد که در ابتدای کار محل تشکیل دادگاه مشهور دریائی والنسیا «Consulad del Mar» بوده است. سقف قسمت اخیر یکی از آثار مهم «گوتیک» میباشد.

در قرون پانزده تا هیجده میلادی بندر والنسیا مهمترین مرکز بازرگانی ابریشم شبه جزیره اسپانیا و غرب مدیترانه بود و قریب ده هزار خانوار در تولید و قریب سه هزار خانوار در بافت ابریشم در این ناحیه مشغول بوده‌اند. حتی ابریشم کشورهای دیگر مثل ایران و چین در بازار آن شهر خرید و فروش زیادی داشته است. در آرشیو ملی سیمانکا (اسپانیا) نویسنده اسناد تاریخی را ملاحظه کرده است که رقابت ابریشم ایران را در شهر والنسیا بدستور پادشاه وقت اسپانیا مورد بحث قرار داده و از لحاظ حمایت از محصول محلی ابریشم مقرراتی برای ورود ابریشم ایران و چین ایجاد کرده است. در آن دوره لالونخا مرکز داد و ستد ابریشم قرار گرفته و در سالون مجاور آن دادگاه رسیدگی بدعاوی بازرگانان تشکیل میشد. در حاشیه فوقانی دیوارهای چهارطرف داخلی لالونخا جملات زیر بزبان لاتین نوشته است تا هادی رفتار بازرگانان باشد:

«INCLITA CASA SOY. EDIFICADA EN QUINCE ANOS.
GUSTAD Y VED, CONCIUDADANOS, CUAN BUENO ES EL
COMERCIO QUE NO LLEVA LA SIMOLATION EN SUS LABIOS,

QUE JURA AL PROJIMO Y NOLE ENGANA, QUE CEDE SU DINERO SIN USURA. EL COMERCIANTE QUE ASI ACTUE REDUNDARA EN SUS RIQUEZAS, Y GOZARA FINALMENTE DELA VIDA ETERNA.»

ترجمه جملات فوق الذکر بقرار زیر است :

« خانه‌ای مشهوری هستم که در طی پانزده سال ساخته شده‌ام. رفقا بشنوید و باور کنید. چقدر خوبست داد و ستد عاری از تقلب باشد. بدیگری قسم خورده و او را اغفال نکنید و پول خود را با نزول زیاد قرض ندهید. . بازرگانی که باین طریق عمل کند بردارائی خود افزوده و شهرت جاویدان خواهد یافت. »

از قرن هیجده بواسطه توسعه‌ای تولید ابریشم در سایر مناطق مدیترانه بازار این جنس در والنسیا رو بکساد می‌رود و جای خود را بی‌بازار مواد کشاورزی مختلف‌نواهی حاصلخیز مجاور والنسیا می‌دهد. بالنتیجه لولانجا نیز تبدیل بمرکز عمده فروشی محصولات کشاورزی می‌شود. امروزه در سالون اصلی این بنا بطور ثابت ۱۰۳ میز هست. هر یک از میزها متعلق بیکی از تجارتخانه‌های مهم شهر است. از ساعت ۱۲ تا ۲ بعد از ظهر نمایندگان تجارتخانه‌های مربوطه با نمونه کالای خود در سر میزها حاضر می‌شوند. خریداران و دلالان نیز در همان ساعات حاضرند. شروع و خاتمه کار با زنگ اعلام می‌شود. یک ناظم نیز امور را نظارت می‌کند. هر تجارتخانه در ماه ۲۵ پزتا (معادل قریب ۳۲ ریال) بابت تأمین هزینه این مؤسسه پرداخت می‌کند. تمام این مؤسسه یک تلفون دارد و یک سرایدار. سالی چندبار نیز جشنهای بزرگ شهر در این بنا برگزار می‌شود.

یکی از جنبه‌های قابل توجه این مؤسسه دستگاه حکمیت و دفتر اسناد رسمی است که منظم بان می‌باشد. برای اینکه اطلاعات عمیقتری از طرز کار چنین دستگاه تاریخی بدست آورد علاوه بر بازدید محل و حضور در ساعات کار و مطالعه در نشریات مربوطه با رئیس قسمت حکمیت این دستگاه (آقای اگناسیو کوکو «Ignasio Cocco» که قاضی عالی‌مقامی است ملاقات کرد. معلوم شد بازرگانان شرکت کننده در داد و ستد لالونجا (که عموماً بازرگانان سرشناس هستند) از بین خود عده‌ای از خوشنامترین اشخاص را انتخاب می‌کنند که بطور افتخاری هیئتی را تشکیل دهند که در واقع هیئت مدیره لالونجا می‌باشد. عضو هیئت پرو امبره «Pro-hombre» نامیده می‌شود. هیئت نیز بنوبه‌ای خود رئیس را انتخاب می‌کند که باو «Priory Consul Mayor del Consulado de La Lonja» گفته می‌شود که امروزه همان آقای اگناسیو کوکو می‌باشد. رئیس و اعضای هیئت تا زمانی که روحاً و جسماً سالم و مرتکب خلاف قانون نشده‌اند باین سمت باقی هستند. رئیس با مشورت همکاران خود عده‌ای کارشناس در باره مواد مختلف کشاورزی و عده‌ای حکم از بین مطلعینی در امور بازرگانی و حقوقی انتخاب می‌کند. دبیرخانه‌ای نیز در اختیار رئیس است. این دستگاه همیشه آماده است که بنا بمراجعه شرکت کنندگان در داد و ستد لالونجا امضای قراردادهای خرید و فروش را تصدیق کند و یا در صورت بروز اختلاف باظهارات طرفین رسیدگی کرده و بنا بتشخیص رئیس موضوع را بکارشناس و یا برضایت طرفین بحکمیت

مراجعه کنند. برای معاملات مهم در باره هر یک از محصولات کشاورزی قرارداد نمونه‌ای قبلاً از طرف هیئت مزبور تهیه و چاپ شده که طرفین ملزم بامضای آن هستند. در هر یک از این نمونه‌ها شرایط عمومی (باصطلاح استاندارد) هر یک از مواد کشاورزی مورد بحث معین شده و طرفین معامله ملزم بر رعایت آن هستند. بنابراین در صورت بروز اختلاف مواد این قراردادها با اضافه مواد خصوصی هر معامله‌ای که با مواد عمومی قراردادها منافات نداشته باشد هادی تشخیص حق است.

رسیدگی به اختلافات حاصله از داد و ستد در لالونخا بوسیله رئیس هیئت و کارشناسان و حکمهای وی بسادگی و فوریت و در غالب موارد شفاهاً صورت میگیرد. شخصیت منتخبین و بخصوصی رئیس هیئت و حسن عمل آنها در طول زمان و جنبه‌ای تاریخی این مؤسسه قدرت معنوی زیادی بنظریات آنها میدهد. طبق اظهار مطلعین بندرت اتفاق میافتد که طرفین اختلاف نتیجه‌ای رسیدگی را بلا اجرا گذارند. بهر صورت نظرات رئیس و کارشناسان مورد احترام مقامات اداری و قضائی دولتی است. البته در صورتیکه اختلافات حاصله علاوه بر جنبه‌ای عادی بازرگانی جنبه‌های حقوقی یا جزائی دیگری داشته باشد مواجع مربوطه‌ای دولتی صلاحیت رسیدگی خود را اعمال میکنند. در واقع دستگاه مزبور از طریق قضاوت آمیخته با کدخدانمنشی و حکمیت و استفاده از کارشناس نه تنها بار سنگینی از دوش دادگاههای عادی شهر بر میدارد بلکه از لحاظ تسریع در رسیدگی امور بازرگانان بر اساس معمول محل و حرفه و بوسیله منتخبین صاحبان کار نیز کمک مؤثری میکند.

در خاتمه اضافه مینماید که دستگاه حکمیت منظم لالونخا خود را خلف دادگاه قدیمی و مشهور والنسیا «Consular del Mar» میداند و بطوریکه در بند ماقبل آخر اسناد حکمیت چاپی این مؤسسه مندرج است حفظ شئون تاریخی آن جزو وظائف حکمها و کارشناسان مراجعه کنندگان شناخته شده است.